

AIDS xəstəliyinin simptomları

Dərinin çatlaması

HIV/AIDS

HIV – Human Immunodeficiency Virus

AIDS – Acquired Immuno Deficiency Syndrome

ВИЧ/СПИД

ВИЧ – Вирус Иммунодефицита Человека

СПИД – Синдром Приобретенного Иммуно Дефицита

IV/QİÇS

IV – İnsanın İmmunçatışmazlığı Virusu

QİÇS – Qazanılmış İmmun Çatışmazlığı Sindromu

Bədəndə səpkilər

Bu layihə Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən maliyyələşdirilir

Buklet Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin maliyyə dəstəyilə MAGİYA ictimai birliyi tərəfindən nəşr edilmişdir

Bukletin məzmunu yalnız MAGİYA ictimai birliyinin cavabdehliyi altındadır və buna heç bir halda Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin mövqeyinin əks olunduğu sənəd kimi istinad edilməməlidir

LƏNKƏRAN 2012

*“Maarifpərvərlik” Azərbaycan Gənclərinin
İctimai Yardım Assosiasiyası (MAGİYA)
İctimai Birliyi*

Əlaqə məlumatları:

Ünvan: AZ 4200, Lənkəran şəhəri,
Qala Xiyabanı 12

Internet sahifəsi: www.epsaya.az

E-mail: magiya_ngo@yahoo.com

Telefon: (+ 994 25) 255 09 04

Mobil: (+ 994 55) 792 44 42

**Azərbaycan Respublikasının
Gənclər və İdman Nazirliyi**

**“Cənub
bölgəsində
narkomaniya və
HIV/AIDS-ə qarşı
mübarizə”**

MAGİYA • ПАСПАМ • EPSAYA

**“Maarifpərvərlik”
Azərbaycan Gənclərinin İctimai Yardım Assosiasiyası
(MAGİYA) İctimai birliyi**

**“Просвещение”
Ассоциация Социальной Поддержки Азербайджанской Молодежи
(ПАСПАМ)**

**“Education”
Public Support Association of Youth of Azerbaijan
(EPSAYA)**

MAGIYA İCTİMAİ BİRLİYİ HAQQINDA

MAGIYA ictimai birliyi 31 mart 2005-ci il tarixində Lənkəran şəhərində müəyyən olunmuş məqsədlərlə ümumi maraqlar əsasında birləşən yerli ziyalı gənclərin təşəbbüsü ilə yaradılmış qeyri-siyasi, könüllü, özünü idarə edən, öz fəaliyyətinin əsas məqsədi kimi gəlir əldə etməyi nəzərdə tutmayan qeyri-hökumət təşkilatıdır. İctimai birlik 31 may 2005-ci il tarixində Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən dövlət qeydiyyatına alınmışdır.

Birliyin məqsədi və fəaliyyət predmeti gənclər və gənclər vasitəsi ilə ictimaiyyət arasında sosial, iqtisadi, hüquqi, ekoloji istiqamətlərdə müvafiq maarifləndirmə və məlumatlandırma işlərinin aparılmasından ibarətdir.

Birliyin başlıca vəzifələri onun məqsədini reallaşdırmaq üçün yeniyetmə və gənclər, o cümlədən geniş ictimaiyyət arasında müvafiq maarifpərvər tədbirlər sistemini (müxtəlif təlimlər və seminarlar, debatlar və klublar, dəyirmi masalar və görüşlər, dərnlər və kurslar, konfranslar və sərgilər, xeyriyyə marafonları və digər mədəni-kütləvi tədbirlər) həyata keçirməklə cəmiyyətdə elmi-kütləvi biliklərin artmasına köməklik etməkdir.

"CƏNUB BÖLGƏSİNDƏ NARKOMANIYA VƏ HIV/AIDS-Ə QARŞI MÜBARİZƏ"

HIV/AIDS haqqında

İnsan HIV virusuna yoluxduqdan sonra onun immun sisteminin (orqanizmin müdafiə qabiliyyəti) hüceyrələri dağılır və insan sonu ölümlə nəticələnən AIDS xəstəliyinə tutulur! AIDS coğrafi və sosial sərhəd tanımır! O, bütün ölkələrə yayılıb və milyonlarla insanın həyatına son qoyub! Hazırda bu xəstəliyin müalicəsi yoxdur və müasir antivirus terapiyası vasitəsi ilə sadəcə bu xəstəliyin inkişafını ləngitmək olur.

Narkomaniya və AIDS

Dünyada HIV virusuna yoluxmanın əksər halları (75 %) venadaxili narkotik maddələrdən istifadə zamanı baş verir (ümumi iynə və şprislərdən istifadə edilərkən). HIV-ə yoluxan şəxsin iynəsindən bir dəfə belə istifadə etdikdə yoluxmaq mümkündür! Narkomaniya AIDS-dən də ciddi problemdir və HIV infeksiyasının inyeksiya narkotikləri vasitəsi ilə yayılması ona daha böyük impuls verir.

AIDS xəstəliyinin əsas simptomları

- Bədən çəkisinin kəskin şəkildə itirilməsi;
- Uzun müddətli ishal (qarınıqlama);
- Kəskin kandidoz (göbələk) xəstəliyi;
- Boyun və qoltuqlarda düyünlərin yaranması;
- Uzun sürən öskürəklər;
- Uzun müddətli subfebril qızdırma (37°).

HIV virusuna yoluxmaq mümkündür:

1. HIV-ə yoluxan şəxslə cinsi əlaqə vasitəsi ilə (sperma və vaginal ifrazat);
2. HIV-ə yoluxan şəxsin qanı vasitəsi ilə (qanköçürmə zamanı, eyni iynə və şprisdən istifadə etdikdə, ülgüc, pirsinq və tatuirovka zamanı);
3. HIV-ə yoluxan hamilə anadan uşağa (yoluxmuş qadıncan hamiləlik dövründə döl, doğuş və əmizdirmə zamanı süd vasitəsi ilə).

HIV virusuna yoluxmaq mümkün deyil:

- Ümumi hamam-tualetdən istifadə zamanı;
- Adi ünsiyyət vaxtı (danışmaq, söhbətləşmək);
- Öskürəkdə və asqırda;
- Əl-ələ görüşmək, öpüşüb qucaqlaşmaq;
- Göz yaşı, ağız suyu və tər vasitəsi ilə;
- Eyni pal-paltar və yataq dəstindən istifadə edərkən;
- Ümumi istifadədə olan qab-qacaqlardan və yeməklərdən istifadə edərkən;
- Həşəratların sancması və heyvanların dişləməsi vasitəsi ilə.

HIV/AIDS-dən qorunmağın yolları:

- İstifadə olunmuş iynə və şprislərdən istifadə etməmək;
- Spirtli içkilərin və narkotik vasitələrin təsiri altına düşməmək;
- Cinsi əlaqə zamanı təhlükəsiz vasitələrdən (qoruyuculardan) istifadə etmək.